

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 76.976 van 18 november 1998

A. 53.662/VI-11.484

In zake : **PETIT** Michel,
Emile Clausstraat 43
1050 Brussel,

tegen :

**het "Office de la Naissance et de
l'Enfance" (O.N.E.),**
Guldenvlieslaan 86
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 16 september 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij Michel PETIT de nietigverklaring vordert van "de beslissing van 16 juli 1993 om hem ter beschikking te stellen, welke beslissing hij op 26 juli 1993 heeft ontvangen, en de beslissing van 10 augustus 1993 waarbij hij belast wordt met een taak bij het hoofdbestuur van de verwerende partij" het "Office de la Naissance et de l'Enfance" - O.N.E.);

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer PAQUET, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 20 mei 1998, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 22 september 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 oktober 1998;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. LEGROS, loco Mr. CORVILAIN, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. WEINSTOCK, loco Mr. LAMBERT en Mr. GILLET, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAQUET, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Michel PETIT verklaart dat hij sinds 1980 werkzaam is bij de verwerende partij. Begin 1993 oefent hij het ambt van directeur van het Medisch Pedagogisch Instituut van het O.N.E. te Rixensart uit.

2. Op 3 maart 1993 wordt een door professor GEUBELLE voorgezeten "structuur" in het leven geroepen door het bureau van het O.N.E., dat hem belast "met een evaluatie van de M.P.I.'s, zowel uit een pedagogisch oogpunt als wat betreft de zorg voor de kinderen en gezinnen".

3. In een niet gedagtekend, door professor GEUBELLE opgemaakt verslag met als kenmerk BUR 93 253 wordt de aandacht gevestigd op verschillende problemen, waarvan sommige van die aard lijken te zijn dat de verantwoordelijkheid ervan op de directies rust. Op het einde van dat verslag worden voorstellen gedaan in de volgende bewoordingen :

" Om te pogen de hierboven uiteengezette problemen op te lossen, wordt voorgesteld om alle beslissingen van de directies voor te leggen aan een multidisciplinair (administratief, medisch en psychopedagogisch) begeleidingscomité dat snel dient te worden opgericht om het probleem van de toelatingen te regelen (inzonderheid te Bierbais, waar het voortbestaan van de bijzondere school bedreigd is), welk comité elke week de directie en het personeel van elk M.P.I. zou ontmoeten.

Het hoofddoel van dat comité is hervormingen voor te stellen om de kwaliteit van het werk te verbeteren zonder op middellange termijn de mogelijkheid uit te sluiten om de financiële tegemoetkoming van het O.N.E. te verminderen.

Het comité zou overigens individueel de pedagogische inspectie en de boekhoudkundige inspectie van het Fonds 81 kunnen raadplegen".

4. Op 14 juli 1993 onderzoekt het bureau van de raad van bestuur van het O.N.E. dat verslag en keurt het na bespreking eenparig de volgende beslissingen goed :

- " - De heer Michel PETIT wordt van zijn ambt bij het M.P.I. te Rixensart ontheven vanaf 1 augustus 1993 en wordt bij het hoofdbestuur te Brussel belast met een taak die verband houdt met zijn deskundigheid.
- (...)

- De heren PETIT en R. mogen hun ambtswoning blijven gebruiken tot 31 december 1993. Op die datum moeten die woningen worden ontruimd.

- Vanaf 1 augustus 1993 mogen de heren PETIT en R., op straffe van sancties, niet langer hun aanwezigheid ter plaatse aangrijpen om zich te mengen in de werking van de M.P.I.'s.

- De werkgroep ziet zijn taak verruimd en wordt het multidisciplinair begeleidingscomité, belast met het uitwerken van een nieuw gemeenschappelijk pedagogisch project voor de twee M.P.I.'s en met het voorstellen van hervormingen voor de verbetering van de kwaliteit van het dagelijkse bestuur van de twee vestigingen, welk bestuur in afwachting hiervan zal worden waargenomen door dat comité.
(...)

- Dit multidisciplinair begeleidingscomité, samengesteld uit professor GEUBELLE, professor EVRARD, mevrouw LENOIR en mevrouw ROLAND, wordt verzocht zich met alle nodige medewerkers te omringen om zijn taak te vervullen (onder wie ambtenaren van het Fonds H). Dit comité vergadert zo vaak mogelijk in de vestigingen te Rixensart en Bierbais.

- Vanaf 15 juli 1993 zullen mevrouw LENOIR en mevrouw ROLAND ad interim de leiding bij de M.P.I.'s van Bierbais en Rixensart uitoefenen.

(...)

Het bureau geeft professor EVRARD voorts opdracht contact op te nemen met de teams SOS-ENFANTS van de U.L.B. en de U.C.L. voor een evaluatie van de situatie (verdenking van mishandeling, gevaar voor pedofilie ...).

(...)"

Dit besluit van de raad van bestuur omvat de hier aangevochten beslissingen.

5. Aan verzoeker wordt een als volgt geredigeerde, 16 juli 1993 gedagtekende nota toegezonden :

" BETREFT : terbeschikkingstelling

Tijdens zijn vergadering van 3 maart 1993 heeft het bureau van het O.N.E. besloten om een structuur in het

leven te roepen die belast wordt met een evaluatie van de M.P.I.'s van het O.N.E., zowel uit een pedagogisch oogpunt als wat betreft de zorg voor de kinderen en de gezinnen.

Tijdens zijn vergadering van 14 juli 1993 heeft het bureau van het O.N.E. het evaluatieverslag over die taak onderzocht.

Het bureau achtte het noodzakelijk onmiddellijk een multidisciplinair begeleidingscomité op te richten, belast met het uitwerken van een nieuw gemeenschappelijk pedagogisch project voor de twee M.P.I.'s van het O.N.E. en met het voorstellen van hervormingen voor de verbetering van de kwaliteit van het bestuur, dat eveneens, in afwachting hiervan, door dat comité zal moeten worden waargenomen.

Dientengevolge ontheft het bureau u van uw ambt bij het M.P.I. te Rixensart vanaf 1 augustus 1993 en stelt het u ter beschikking van het hoofdbestuur te Brussel.

Wanneer u zich bij het secretariaat van de administrateur-generaal aanmeldt, zal dat bestuur u precieze onderrichtingen geven over de taken die u zullen worden toevertrouwd.

Het spreekt vanzelf dat u vanaf die datum, op straffe van sancties, uw aanwezigheid ter plaatse niet meer mag aangrijpen om u te mengen in de werking van het M.P.I..

U mag immers de u toegekende ambtswoning blijven gebruiken tot 31 december 1993. Op die datum moet ze worden ontruimd.

U gelieve nota te nemen van deze verschillende maatregelen en ze nauwgezet in acht te nemen";

Bij deze brief wordt verzoeker aldus in kennis gesteld van de bestreden beslissingen.

6. Bij een aangetekende brief van 3 augustus 1993 verzet verzoeker zich tegen wat hij "een zeer zware tuchtstraf ten aanzien van hem" acht en verklaart hij beroep in te stellen tegen deze straf "overeenkomstig artikel 78, § 4, van het K.B. van 2-10-1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, dat van toepassing is op het personeel van de Franse Gemeenschapsexecutieve en dus op het personeel van het O.N.E.".

7. Op 10 augustus 1993 bevestigt de administrateur-generaal van het O.N.E. in zijn antwoord inzonderheid "dat de beslissing van het bureau, die door de diensten van de administrateur-generaal ten uitvoer is gelegd, erin bestaat (verzoeker) met een taak bij het hoofdbestuur te belasten".

Bij deze brief krijgt verzoeker aldus bevestiging van de tweede bestreden beslissing.

Overwegende dat verzoeker een middel, het eerste van zijn verzoekschrift, ontleent aan de "schending van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, de artikelen 70 tot 76 en 77 tot 81bis van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, de artikelen 30 tot 39 van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen en artikel 1 van het koninklijk besluit van 20 oktober 1992, waarbij de verwerende partij wordt vermeld op de lijst van de publiekrechtelijke rechtspersonen op wie de algemene beginselen vastgesteld bij het koninklijk besluit van 22 november 1991 van toepassing zijn; dat hij inzonderheid erover klaagt dat de hem opgelegde straf niet voorafgegaan werd door een voorstel dat hem in de gelegenheid zou hebben gesteld nadere uitleg te verschaffen en dat hij niet gehoord is, bijgestaan door een raadsman;

Overwegende dat de verwerende partij in haar antwoord hierop aanvoert dat "de genomen beslissingen bedoeld zijn om de diensten van de verwerende partij zo goed mogelijk te herstructureren en niet tot doel hebben

een personeelslid voor zijn foutieve gedrag te bestraffen en daarbij zijn rechtspositie te schenden"; dat ze onderstreept dat ze "het gedrag van verzoeker niet als foutief heeft beschouwd en niet te kennen heeft gegeven dat ze zulk een gedrag wou bestraffen", al geeft ze toe dat "een groot aantal disfuncties zijn vastgesteld waarvan sommige aan het wanbeheer van die instituten te wijten zijn"; dat ze voorts opmerkt dat "tot de nieuwe dienstaanwijzing eerst is besloten nadat verzoeker informatie heeft kunnen inwinnen en uitleg over het beheer van zijn M.P.I. heeft kunnen verschaffen (zie administratief dossier, stuk nr. 3, blz. 1, en stuk nr. 4, blz. 10)"; dat ze daaruit besluit dat "uit het administratief dossier ontegenzeggelijk blijkt dat de getroffen maatregel alleen de goede werking van de dienst tot doel heeft en (...) niet tot doel heeft een foutief gedrag van verzoeker te bestraffen, noch zijn rechtspositie te verslechteren";

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betwist dat hij inlichtingen heeft kunnen inwinnen en uitleg over het beheer van zijn M.P.I. heeft kunnen verschaffen, aangezien "hij eerst kennis heeft genomen van het verslag van professor GEUBELLE bij het inzien van het door de verwerende partij ingediende dossier" en aangezien "hij nooit uitleg heeft kunnen geven nadat dit verslag was ingediend";

Overwegende dat de overheid, vóórdat ze naar aanleiding van het gedrag van een personeelslid een zwaarwichtige maatregel neemt, de betrokkene daarvan op de hoogte moet brengen, hem moet meedelen welke maatregel overwogen wordt en waarom die volgens haar gewettigd is, hem de mogelijkheid bieden om uiteen te zetten wat zijn standpunt is en inzonderheid op welke feitelijke en juridische redenen het gebaseerd is en

malldus alle nuttige inlichtingen moet inwinnen alvorens met volledige kennis van zaken een beslissing te nemen;

Overwegende dat het in casu, zonder dat uitspraak hoeft te worden gedaan over de tuchtrechtelijke aard van de bestreden beslissingen, voldoende is vast te stellen dat die beslissingen een zwaarwichtige maatregel voor verzoeker zijn; dat verzoeker door die maatregel immers een leidinggevend ambt met verantwoordelijkheid is ontnomen en dat hij daardoor gedwongen is een nieuw, niet nader omschreven ambt uit te oefenen op een plaats die op enige afstand van zijn woonplaats gelegen is, aangezien hij zijn ambtswoning ging moeten verlaten;

Overwegende dat die zwaarwichtige maatregel genomen is wegens het gedrag van verzoeker, die door de verwerende partij verantwoordelijk wordt gesteld voor "disfuncties", gaande tot verdenking van mishandeling; dat de voorzitter daarbij opmerkt dat "er nog andere dode takken zijn" die eventueel moeten worden "weggesnoeid"; dat dit gedrag zodanig aan de kaak is gesteld dat het vaststellen van een nieuw gemeenschappelijk pedagogisch project voor de twee M.P.I.'s samen en het hervormingsvoorstel om het dagelijkse bestuur van de M.P.I.'s te verbeteren, alleen werden overwogen op voorwaarde dat de directeurs, onder wie verzoeker, van hun ambt werden ontheven;

Overwegende dat op blz. 1 van stuk nr. 3 in het administratief dossier staat dat "de twee directeurs gehoord zijn"; dat ze evenwel pas gehoord zijn in het kader van de taak die aan prof. GEUBELLE, prof. EVRARD en mevrouw LENOIR was opgedragen "om een stand van zaken van de twee M.P.I.'s op te maken"; dat op blz. 10 van stuk nr. 4 in het administratief dossier alleen wordt

verwezen naar datzelfde verhoor "door de werkgroep die door het bureau daarmee was belast";

Overwegende dat nergens in het administratief dossier wordt vermeld dat het verslag van professor GEUBELLE aan verzoeker zou zijn voorgelegd, noch dat verzoeker gehoord zou zijn in verband met zijn nalatig beheer of met de eventualiteit dat hij ontheven zou worden van zijn ambt bij het M.P.I. te Rixensart; dat het nochtans alleen zijn verhoor over die punten is dat op zich verzoeker in staat zou hebben gesteld om zijn standpunt te doen gelden en dat de overheid in staat zou hebben gesteld met volledige kennis van zaken te beslissen; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de op 14 juli 1993 door het bureau van de raad van bestuur van het O.N.E. genomen beslissing om Michel PETIT vanaf 1 augustus 1993 te ontheffen van zijn ambt van directeur bij het M.P.I. te Rixensart en hem ter beschikking te stellen van het hoofdbestuur te Brussel.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing van de VIe kamer, op achttien november
1900 achtennegentig door :

de HH.	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	HANSE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
	HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.